

- у відновленні фізичних і духовних сил, витрачених людиною в період навчальної (виробничої) діяльності, зміцненні здоров'я і надалі фізичному розвитку;
- в розвитку тих задатків і здібностей людини, які пов'язані з професійною діяльністю;
- в поглибленні і розширенні соціальної активності особистості з метою гармонізації фізичного і духовного її розвитку [3, с. 98].

Висновки. Проаналізувавши стан дослідженої проблеми, дає підстави для висновку, що при значній кількості сучасних і достатньо ефективних методів організації та проведення тренувальної і змагальної діяльності з різних видів спорту, актуальною проблемою залишається отримання спортивних травм. Основними випадками отримання травми виступають не тільки виконання будь-яких технічних дій або елементів, а і зневажати розминкою та зауваженнями тренера під час навчально-тренувальних занять та виступів на змаганнях.

Перспективи подальших досліджень. Актуальними напрямками подальших наукових розвідок є висвітлення шляхів удосконалення тренувального процесу на будь-якому етапі підготовки з поєднанням засобів оздоровчо-рекреаційної рухової активності, для відновлення працездатності спортсменів різної кваліфікації тощо.

Література

1. Денисовець А.П., Пилипчук П.Б. Попередження травматизму у спортивній діяльності. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О.В. Тимошенка. – Київ: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. – Випуск 10 (141) 21. – С.46-48.
2. Лечебная физическая культура: Учеб. для студ. высш. учеб. Заведений / С.Н. Попов, Н.В. Валеєв, Т.С. Гарасева и др.; Под ред. С.Н. Попова. – 2 –е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2005. – 416 с.
3. Малинський І.Й., Сергієнко Ю.П., Чаплигін В.П., Тарангул Д.О., Лаврентьєв О.М. Рекреація в способі життя студентської молоді. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія N 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О.В. Тимошенка. – Київ: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 2(122) 20.– С.95-100.
4. Спортивні травми. Клінічна практика запобігання та лікування / під заг. ред. Ренстрема П.А.Ф.Х. - Київ, «Олімпійська література», 2003.

References

1. Denusovets A.P., Pylypchuk P.B. (2021) Prevention of injuries in sports activities. Kyiv: Scientific journal National Pedagogical Dragomanov University, 10(141), 46-48.
2. Popov S.N., Valeev N.V., Garaseva T.S. (2005) Therapeutic physical culture. Moscow. Academy Publishing Center, p.416.
3. Malynskiy I. I., Sergienko U.P., Chaplygin V.P., Tarangul D.O., Lavrentiev O.M. (2020) Recreation in the lifestyle of student youth. Kyiv: Scientific journal National Pedagogical Dragomanov University, 2(122), 95-100.
4. Renstrem P.A.F.H. (2003) Sports injuries. Clinical practice of prevention and treatment. Kyiv. Olympic literature.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.2(146).05

УДК: 796.412.2:796.012.1-053.4

Гончар Л. В.
викладач кафедри гімнастики
Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту, м. Дніпро

ВПЛИВ ЗАСОБІВ ХУДОЖНЬОЇ ГІМНАСТИКИ НА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Після експерименту більшість дітей експериментальної групи мають середній рівень фізичної підготовленості. Кращі результати у дітей експериментальної групи спостерігалися у вправі «стрибки на місці», «стрибки з поворотом» вправо і вліво, «нахил», «вис на перекладині», «біг» на 10 м, «стрибок у довжину з місця». У контрольній групі у більшості дітей середній рівень спостерігався у тестах «стрибки з поворотом» вправо, «нахил», «вис на перекладині» та «стрибок у довжину з місця». Впровадження програми «Художня гімнастика для дошкільнят» дозволяє сформуванню правильну техніку виконання життєво-необхідних рухових умінь і навичок та підвищити рівень фізичної підготовленості у дітей 5-6 років. Запропонована нами програма в значній мірі вплинула на рівень фізичної підготовленості дітей експериментальної групи. Результати контрольної групи мали незначне покращення порівняно з експериментальною.

Ключові слова: діти 5-6 років, старший дошкільний вік, фізична підготовленість, рухова підготовленість, дошкільники.

Honchar L. The influence of rhythmic gymnastics on the physical preparedness of children of senior preschool age. Preschool age is the period of the most intensive growth and development of the organism. One of the tasks of working with older preschool children is to prepare them for a successful transition to a systematic organized schooling. Children's health and ability to work largely depend on the development of motor skills and physical fitness in particular. This is reflected in the performance of basic vital motor skills - walking, running, jumping, throwing, swimming. At the beginning of the experiment, we tested the children of the experimental and control groups to determine the initial level of physical fitness of children. The data obtained showed that the initial level was not equal. In the control group, the indicators were probably better

than in the experimental group. After the experiment, most children in the experimental group have an average level of physical fitness. The best results in the children of the experimental group were observed in the exercises "jumping on the spot", "jumping with a turn" to the right and left, "tilt", "hanging on the crossbar", "running" for 10 m, "long jump". In the control group, the average level in most children was observed in the tests "jumping with a turn to the right", "tilt", "hanging on the crossbar" and "long jump". The implementation of the program "Rhythmic Gymnastics for Preschoolers" allows you to form the correct technique for performing vital motor skills and increase the level of physical fitness in children 5-6 years. Our proposed program significantly affected the level of physical fitness of children in the experimental group. The results of the control group had a slight improvement compared to the experimental.

Keywords: children 5-6 years old, senior preschool age, physical fitness, physical fitness, preschoolers.

Актуальність. Дошкільний вік – це період найбільш інтенсивного росту та розвитку організму. Саме у цьому віці закладаються основи майбутнього здоров'я, рівня фізичної підготовки, виховуються основні риси особистості. Він є найсприятливішим періодом для розвитку дитини, фізичних і рухових якостей [11]. Одним із завдань роботи з дітьми старшого дошкільного віку є підготовка їх до успішного переходу до систематичного організованого шкільного навчання. Цей перехід можливий при наявності сукупності морфофізіологічних і психологічних особливостей дітей 5-6 років старшого дошкільного віку, що і визначає готовність дітей до шкільного навчання [1, 8]. Здоров'я і роботоздатність дітей багато в чому залежать від розвитку моторики [4, 9, 11] та фізичної підготовленості зокрема [5]. Це відображається при виконанні основних життєво необхідних рухових умінь – ходьба, біг, стрибки, метання, плавання [3, 7]. Оптимізація системи дошкільного фізичного виховання в Україні, потребує нових підходів щодо вирішення основної мети фізичного виховання – зміцнення здоров'я дітей [6]. У наш час ведуться досить інтенсивні наукові дослідження у галузі фізичної культури і спорту щодо впровадження різних організаційно-оздоровчих технологій у процес фізичного виховання у закладах дошкільної освіти зокрема [10]. Тому аналіз та оцінка основних показників фізичної підготовленості дошкільняти стало метою нашого дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконується відповідно до тематичного плану наукових досліджень Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту «Наукове обґрунтування оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні різних груп населення» (номер державної реєстрації 0121U108320) на 2021-2025 рр. Метою нашого дослідження було визначити вплив програми «Художня гімнастика для дошкільнят» на рівень фізичної підготовленості дітей 5-6 років.

Методи та організація дослідження: аналіз науково-методичної літератури та Інтернет – ресурсів, педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, тестування фізичної і технічної підготовленості дітей 5-6 років, методи математичної статистики.

Вдослідженні брали участь 80 дітей, які були поділені на 2 групи, експериментальну і контрольну по 40 осіб кожній. Поділ дітей на групи здійснювався з урахуванням вікових особливостей досліджуваного контингенту, особливостей організації освітнього процесу та фізкультурно-оздоровчої роботи дітей старшого дошкільного віку у режимі дня ЗДО. Дослідження проводилось в закладах дошкільної освіти м. Дніпра №355 «Мрія» та №123 «Казковий». Перед тестуванням дітей, було проінформовано батьків, та отримано згоду на тестування дітей. Усі діти, які тестувались, відносились до основної групи, відхилень у стані здоров'я, не мали. Для визначення фізичної підготовленості дітей старшого дошкільного віку ми використовували тести та їх інтерпретацію, які рекомендовані у посібнику професора Вільчковського Е. С. «Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах» [2].

Результати дослідження. На початку експерименту показники фізичної підготовленості контрольної групи майже за всіма тестами були вірогідно кращі ніж в експериментальній групі (табл. 1). Середні показники були вищі в експериментальній групі лише у тестах «Стрибки з поворотами» вправо і вліво. Достовірна різниця між результатами ($p < 0.05$) спостерігалась у тестах «рухи кистю» правою і лівою руками, «стрибки на місці», «нахил», тобто діти контрольної групи виконали ці тести вірогідно краще.

Таблиця 1

Показники фізичної підготовленості дітей старшого дошкільного віку до експерименту

Тест		Контрольна група (n=40)	p<0.05	Експериментальна група (n=40)
		$\bar{x} \pm S$		$\bar{x} \pm S$
Рухокистю за 5 с, рази	Пр.	16.35±5.73	<0.05	10.95±3.19
	Лів.	15.98±4.81	<0.05	10.95±2.64
Стрибки на місці за 5 с, рази		12.95±4.03	<0.05	10.53±2.33
Стрибки з поворотами, градуси	Пр.	165.75±45.4	>0.05	166.5±66.98
	Лів.	139.75±40.18	>0.05	158.63±66.81
Нахил, см		6.45±3.92	<0.05	4.78±2.83
Динамометрія, кг	Пр.	5.65±1.77	>0.05	5.21±1.56
	Лів.	5.69±1.64	>0.07	5.03±1.60
Вис наперекладині, с		21.6±10.55	>0.05	19.53±11.90
Ходьба на 10 м, с		7.31±1.28	>0.05	7.04±0.99
Біг на 10 м, с		4.01±0.87	<0.05	3.50±0.43
Стрибок у довжину з місця, см		70.18±15.31	>0.05	75.08±12.23

Більшість дітей експериментальної і контрольної груп до експерименту виконали «вис на перекладині», «рухи кистю», «динамометрія» на низькому рівні, як правою так і лівою руками. Вправо «стрибки на місці» 40.0% дітей

експериментальної і 35.0% контрольної груп виконали на середньому рівні. Високий рівень у цій вправі мали лише діти контрольної групи. Тест «стрибки з поворотами» вправо 42.5% дітей експериментальної і 50.0% контрольної груп виконали на середньому рівні. На високому рівні цей тест виконали 22.5% та 12.5% дітей відповідно.

У вправі «стрибки з поворотами» вліво у дітей експериментальної та контрольної груп спостерігався середній рівень, високий рівень у цій вправі спостерігався лише у дітей в експериментальній групі.

Розвиток гнучкості ми визначали за тестом нахил тулуба. Так, середній рівень гнучкості мали 45,0% дітей експериментальної і 47.5% контрольної груп, а високий рівень – 7.5% і 17.5% дітей, відповідно.

Результати показників «ходьби на 10 м» у дітей експериментальної і контрольної групи знаходились на середньому рівні. Високий рівень спостерігався у 42.5% дітей експериментальної та у 35.0% дітей контрольної груп. Вправу «біг на 10 м» діти обох груп виконали на низькому рівні. Середній рівень спостерігався в експериментальній групі при виконанні тесту «стрибок у довжину з місця», а і у дітей контрольної групи – низький рівень. При виконанні ходьби та бігу, діти мали такі помилки як: не утримували правильну поставу, не було енергійних кроків ногами та вільних рухів руками, активного згинання ніг у колінному суглобі. Спостерігалася розсіяна увага та обертання голови, дитині було важко сконцентрувати увагу на виконанні вправи. Досить добре вони дотримувалися різних напрямків при виконанні ходьби і бігу.

Аналіз техніки виконання стрибка у довжину з місця показав, що найбільша кількість помилок спостерігалась під час відштовхування, польоту та утримання рівноваги під час приземлення.

Такий рівень рухової підготовленості не дозволить дітям опанувати на достатньому рівні більшістю життєво-необхідних рухових навиків. Це може бути пов'язано з малою руховою активністю дітей протягом дня. Тому необхідно впроваджувати у фізкультурно-оздоровчу роботу ЗДО нові оздоровчі технології, які будуть спрямовані на засвоєння нових навиків. Для цього ми пропонуємо впровадження у початковий процес ЗДО програми «Художня гімнастика для дошкільнят» (свідцтво про авторське право №99827 від 22 вересня 2020 року). Тому, що вона містить збалансований набір засобів художньої гімнастики, який буде спрямований на формування техніки виконання життєво важливих рухових умінь та навичок і підвищенню рівня фізичної підготовленості дітей старшого дошкільного віку. За програмою вправи художньої гімнастики діти виконують під час ранкової гігієнічної гімнастики та фізкультурного заняття.

Після експерименту показники фізичної підготовленості дітей 5-6 років в обох групах покращились та у більшості дітей відповідають середньому рівню. Достовірна різниця ($p < 0.05$) між дітьми експериментальної і контрольної групи спостерігалась у вправах «рухи кистю» правою і лівою руками, «стрибки на місці», «стрибки з поворотом» вліво, «нахил» (табл. 3). Діти експериментальної групи вірогідно краще ($p < 0.05$) виконали тест «стрибки з поворотом» вліво (180.63 ± 53.75 градуси), а ніж діти контрольної групи.

Після експерименту у дітей експериментальної групи у тестах «стрибки на місці», «стрибки з поворотами» вправо і вліво, «біг на 10 м», «стрибок у довжину з місця» спостерігався середній рівень. Високий рівень спостерігався у тестах «стрибки з поворотами» вправо і вліво, «вис на перекладині», «ходьба 10 м», «біг на 10 м» та «стрибок у довжину з місця».

У більшості дітей контрольної групи низький рівень спостерігався у вправах «стрибки з поворотом» вліво, «вис на перекладині» і «біг на 10 м». Середній рівень спостерігався у вправах «стрибки на місці», «стрибки з поворотами» вправо, «нахил», «вис на перекладині», «ходьба на 10 м», «біг на 10 м» і «стрибок у довжину з місця». У тестах «стрибки на місці», «нахил», «ходьба на 10 м» і «стрибок у довжину з місця» спостерігався високий рівень.

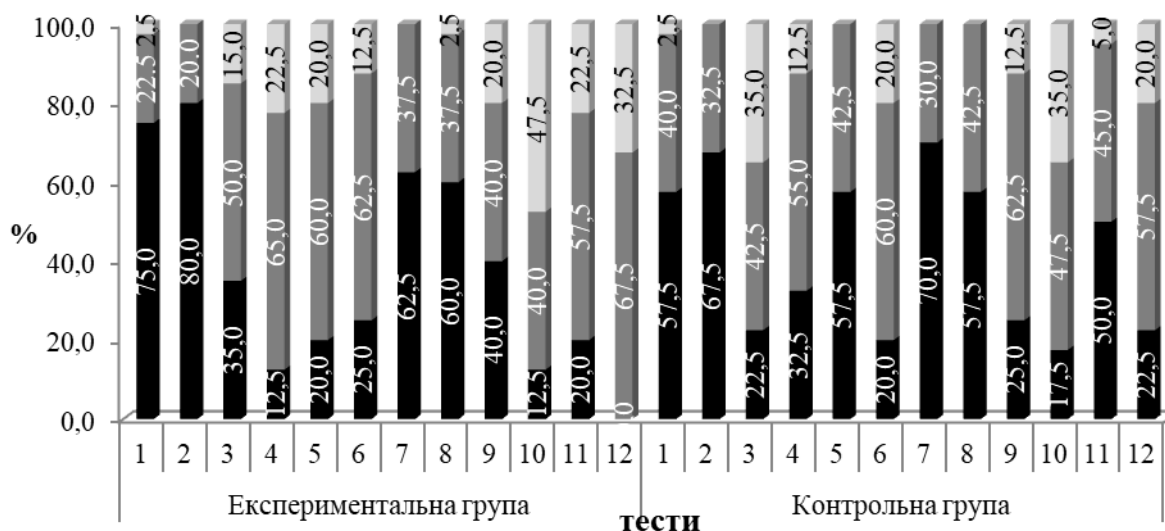

Рис. 1. Розподіл дітей 5-6 років за рівнями фізичної підготовленості після експерименту

Примітки: 1 – Рухи кистю, правою рукою; 2 – Рухи кистю, лівою рукою; 3 – Стрибки на місці; 4 – Стрибки з поворотом, вправо; 5 – Стрибки з поворотом, вліво; 6 – Нахил тулуба; 7 – Динамометрія, правою; 8 – Динамометрія, лівою; 9 – Вис на перекладині; 10 – Ходьба на 10 м; 11 – Біг на 10 м; 12 – Стрибок у довжину з місця.

Отже, після проведення експерименту відсотковий приріст за всіма тестами був вищий в експериментальній групі, а ніж в контрольній. Так, найбільший відсотковий приріст в експериментальній групі був у тестах «рухи кистю» правою (15.44%, $p>0.05$) та лівою (15.19%, $p>0.05$), «стрибки на місці» (15.55%, $p>0.05$), «нахил» (19.27%, $p>0.05$), «вис на перекладині» (18.80%, $p>0.05$), «біг на 10 м» (5.01%, $p>0.05$), «стрибок у довжину з місця» (3.43%, $p>0.05$) та достовірний приріст був у тестах «стрибки з поворотом» вправо (15.94%, $p<0.05$) та вліво (17.12%, $p<0.05$). Високий відсотковий приріст контрольної групи склав у тестах «рухи кистю» правою (10.32%, $p>0.05$), «нахил» (14.18%, $p>0.05$), «вис на перекладині» (16.69%, $p>0.05$). Такий рівень фізичної підготовленості буде сприяти зміцненню здоров'я дітей та в подальшому позитивно впливатиме на засвоєння нових більш складних рухів.

Висновки. 1. На початку експерименту ми провели тестування дітей експериментальної і контрольної груп для визначення вихідного рівня фізичної підготовленості дітей. Отримані дані показали, що початковий рівень був не рівний. В контрольній групі показники були вірогідно кращі ніж в експериментальній ($p<0.05$).

2. Після експерименту більшість дітей 76.5% експериментальної групи мають середній рівень фізичної підготовленості. Кращі результати у дітей експериментальної групи спостерігалися у вправі «стрибки на місці», «стрибки з поворотом» вправо і вліво, «нахил», «вис на перекладині», «біг» на 10 м, «стрибок у довжину з місця». У контрольній групі у більшості дітей середній рівень спостерігався у тестах «стрибки з поворотом» вправо, «нахил», «вис на перекладині» та «стрибок у довжину з місця». 3. Впровадження програми «Художня гімнастика для дошкільнят» дозволяє сформувати правильну техніку виконання життєво-необхідних рухових умінь і навичок та підвищити рівень фізичної підготовленості у дітей 5-6 років. Запропонована нами програма в значній мірі вплинула на рівень фізичної підготовленості дітей експериментальної групи. Результати контрольної групи мали незначне покращення порівняно з експериментальною. **Перспективи подальших досліджень.** На основі даних показників фізичної підготовленості планується розробка фізкультурної-оздоровчої програми для формування культури рухів дітей молодшого шкільного віку засобами художньої гімнастики.

Література

1. Ажиппо А. Ю., Дорофеева Т. И., Пугач Я. И., Артемьева Г. П., Нечитайло М. В., Друзь В. А. Норма, стандарты и тесты в структуре построения мониторинга физического развития, физической подготовленности и физического состояния. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. Харків, 2015. №5(49), С. 13-23. <https://doi.org/10.15391/sns.v.2015-5.002>
2. Вільчковський Є. С., Денисенко Н. Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 128 с.
3. Гончар Л. В., Борисова Ю. Ю. Аналіз показників фізичної та рухової підготовленості дітей старшого дошкільного віку. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2019, №3. С. 87-94. <https://doi.org/10.32540/2071-1476-2019-3-087> (In Ukrainian).
4. Ермаков С. С., Апанасенко Г. Л., Бондаренко Т. В., Прасол С. Д. Физическая культура – главный инструмент культуры здоровья. Педагогика, психология, медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта. 2010. №11. С. 31–33.
5. Касьян А. В. Дослідження рівня розвитку фізичних якостей дітей старшого дошкільного віку. *Науковий часопис НПУ імені Драгоманова*. 2017. №3К(84). С. 206-210.
6. Пангелова Н., Харіна Д. Аналіз наукових досліджень проблем фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку. *Теорія та методика фізичного виховання*, 2012. №10. С. 36-42. <https://tmfv.com.ua/journal/article/view/830>.
7. Пасічник В. М. Удосконалення системи контролю фізичної підготовленості дітей дошкільного віку (теоретичний аналіз): *Фізична культура, спорт і здоров'я нації: зб. наук. праць*. 2017. №3(22). С. 599–606.
8. Cueto-Martín, M., De la Cruz, J., Morales-Ortiz, E., & Pérez-Díaz, C. (2018). Effect of joint physical activity on the physical condition of parents and children. *Journal of Human Sport and Exercise*, 13(2), 415-429. <https://doi.org/10.14198/jhse.2018.132.12>
9. Khudolii, O. M., Iermakov, S. S., & Prusik, K. (2015) Classification of motor fitness of 7-9 years old boys. *Journal of Physical Education and Sport*, 15(2), 245–253. URL: <https://doi.org/10.7752/jpes.2015.02038>
10. Moskalenko, N., Savchenko, V., Polyakova, A., Mikitchik, O., Mitova, O., Griukova, V., & Mytsak, A. (2020). Physical condition of pupils of pre-school educational establishments of different types. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, 24(2), 77–84. <https://doi.org/10.15561/26649837.2020.0205>.
11. TeixeiraCosta, H. J., Abelairas-Gomez, C., Arufe-Giráldez, V., PazosCouto, J. M., & Barcala-Furelos, R. (2015). Influence of a physical education plan on psychomotor development profiles of preschool children. *Journal of Human Sport and Exercise*. 10(1), pp. 126-140. <https://doi.org/10.14198/jhse.2015.101.11>

References

1. Azhippo, A. YU., Dorofeyeva, T. I., Pugach, YA. I., Artem'yeva, G. P., Nechitaylo, M. V., & Druz', V. A. (2015). Norma, standarty i testy v strukture postroyeniya monitoringa fizicheskogo razvitiya, fizicheskoy podgotovlennosti i fizicheskogo sostoyaniya. *Slobozhans'kiy naukovy-sportivnyi visnik*. Kharkiv, 5(49), 13-23. <https://doi.org/10.15391/sns.v.2015-5.002> [in Russian]
2. Vilchkovskiy, Ye. S., & Denysenko, N. F. (2011). Orhanizatsiia rukhovoho rezhyму ditei u doshkilnykh navchalnykh zakladakh : navchalno-metodychnyi posibnyk. Ternopil : Mandrivets, 128. [InUkrainian]
3. Honchar, L. V., & Borysova, Yu. Yu. (2019). Analiz pokaznykiv fizychnoi ta rukhovoi pidhotovlenosti ditei starshoho doshkilnoho viku. *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia*, 3, 87-94. <https://doi.org/10.32540/2071-1476-2019-3-087> [InUkrainian].

4. Yermakov, S. S., Apanasenko, G. L., Bondarenko, T. V., & Prasol S. D. (2010). Fizicheskaya kultura – glavnyy instrument kultury zdorov'ya. *Pedagogika, psikhologiya, mediko-biologicheskiye problemy fizicheskogo vospitaniya i sporta*, 11, 31–33. [In Russian]
5. Kasian, A. V. (2017). Doslidzhennia rivnia rozvytku fizychnykh yakostei ditei starshoho doshkilnoho viku. *Naukovyi chasopys NPU imeni Drahomanova*, №3K(84), 206-210.
6. Panhelova, N., & Kharina, D. (2012). Analiz naukovykh doslidzhen problem fizychnoho vykhovannia ditei rannoho ta doshkilnoho viku. *Teoriia ta metodyka fizychnoho vykhovannia*, 10, 36-42. <https://tmfv.com.ua/journal/article/view/830>. [InUkrainian]
7. Pasichnyk, V. M. (2017). Udoskonalennia systemy kontroliu fizychnoi pidhotovlenosti ditei doshkilnoho viku (teoretychnyi analiz): *Fizychna kultura, sport i zdorovia natsii: zb. nauk. prats*, 3(22), 599–606. [In Ukrainian]
8. Cueto-Martín, M., De la Cruz, J., Morales-Ortiz, E., & Pérez-Díaz, C. (2018). Effect of joint physical activity on the physical condition of parents and children. *Journal of Human Sport and Exercise*, 13(2), 415- 429. <https://doi.org/10.14198/jhse.2018.132.12> [InEnglish]
9. Khudolii, O. M., Iermakov, S. S., & Prusik, K. (2015) Classification of motor fitness of 7-9 years old boys. *Journal of Physical Education and Sport*, 15(2), 245–253. URL: <https://doi:10.7752/jpes.2015.02038> [InEnglish]
10. Moskalenko, N., Savchenko, V., Polyakova, A., Mikitchik, O., Mitova, O., Griukova, V., & Mytsak, A. (2020). Physical condition of pupils of pre-school educational establishments of different types. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, 24(2), 77–84. <https://doi:10.15561/26649837.2020.0205>. [In English]
11. TeixeiraCosta, H. J., Abelairas-Gomez, C., Arufe-Giráldez, V., PazosCouto, J. M., & Barcala-Furelos, R. (2015). Influence of a physical education plan on psychomotor development profiles of preschool children. *Journal of Human Sport and Exercise*. 10(1), 126-140. <https://doi.org/10.14198/jhse.2015.101.11> [InEnglish]

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.2(146).06

Денисова Л. В.,
доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри кіберспорту та інформаційних технологій
Національного університету фізичного виховання і спорту України, м. Київ
Сущенко Л. П.,
доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, м. Київ
Оксана Шинкарук
доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
завідувач кафедри кіберспорту та інформаційних технологій
Національного університету фізичного виховання і спорту України, м. Київ
Віталій Усиченко
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри кіберспорту та інформаційних технологій
Національного університету фізичного виховання і спорту України, м. Київ

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В ЛАТВІЇ

Соціально значущі зміни в системі вищої освіти України, прагнення увійти до загальноєвропейського освітнього простору, потреба в принципово новому поколінні кадрів в сфері фізичної культури і спорту зумовлюють необхідність суттєвої модернізації змісту освіти в вищих фізкультурного профілю. Одним з векторів реалізації «Стратегії розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року» є оптимізація кадрового забезпечення сфери фізичної культури і спорту, що передбачає всебічне використання як вітчизняного, так і передового зарубіжного досвіду. В статті проаналізовані основні аспекти професійної підготовки за магістерською програмою зі спортивної науки, яка реалізована в Латвійській академії спортивної педагогіки, єдиному закладі вищої освіти у Латвії, який координує та проводить дослідження у галузі спорту. Зазначено, що Латвійська академія спортивної педагогіки здійснює акредитовані програми підготовки дипломованих фахівців для роботи в установах та організаціях сфери освіти, спорту, а також у державних і муніципальних установах і підприємницьких товариствах. Студенти отримують знання, набувають вміння і навички, необхідні для управлінської та організаційної діяльності в галузі спорту, зміцнення здоров'я, інших видів діяльності та отримують наступні кваліфікації: вчитель спорту (фізичної культури), старший тренер з виду спорту, керівник у сфері спорту (спортивний менеджер), фахівець з рекреації, фізіотерапевт. Акцентовано увагу на тому, що метою магістерської програми «Спортивна наука» є забезпечення професійного навчання зі спортивної науки відповідно до державних економічних, культурних і соціальних потреб у контексті спортивної науки; формування у майбутніх магістрів професійних вмінь і навичок, необхідні для управлінської та організаційної діяльності в галузі спорту, зміцнення здоров'я. Аналіз змісту професійної підготовки магістрів фізичної культури і спорту у Латвії є корисним з огляду на запозичення досвіду для пошуку резервів поновлення та покращення наявної вищої освіти майбутніх магістрів фізичної культури та спорту в Україні.

Ключові слова: професійна підготовка, освітня програма, магістр, фізична культура і спорт, Латвія.